

ધી સધર્ન ગુજરાત ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રી

(આઈ. એસ. ઓ. ૬૦૦૧:૨૦૧૫ પ્રમાણિત સંસ્થા),
"સંહતિ", છઠો માળ, એસ.આઈ.ઇ.સી.સી. કેમ્પસ, ખજોદ ચાર રસ્તા પાસે, અલથાશ રોડ, સરસાણા, સુરત – ૩૯૫ ૦૦૭
ફોન નં. ૨૨૮૯૧૧૧૧
ફોન નં. ૦૨૬૧-૨૪૭૨૩૪૦
E-mail : info@sgcci.in Website : www.sgcci.in

Ref No. PN 2024-25/073

Dt. 28/08/2024

તંત્રીશ્રી, _____ સુરત.

મે. સાહેબશ્રી,

જત નીચેની પ્રેસ નોટ આપના દૈનિકમાં પ્રસિદ્ધ કરી આભારી કરશોજ.

દિ.

આપનો વિશ્વાસુ,

(સાહેબશ્રી)

SGCCI દ્વારા કૌટુંબિક વ્યવસાયમાં આવતાં પડકારો વિશે

સેમિનાર યોજુ ઉદ્યોગ સાહસિકોને માર્ગદર્શન અપાયું

ઉત્તરાધિકાર આયોજનના પડકારોના આંકડા દર્શાવે છે કે માત્ર ૩૦ ટકા કૌટુંબિક વ્યવસાયો બીજુ પેઢીમાં ટકી રહે છે અને માત્ર ૧૨ ટકા વ્યવસાયો ત્રીજુ પેઢી સુધી ટકી રહે છે: ચેમ્બર પ્રમુખ શ્રી વિજય મેવાવાલા

કૌટુંબિક વ્યવસાયને ટકાવી રાખવામાં પરિવારના પુરુષ સભ્યો કરતાં પુત્રવધુનો રોલ વધુ મહત્વનો હોય છે: રાજકોટની સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટીના પ્રો. ડૉ. હિતેશ શુક્લ

સુરત: ધી સધર્ન ગુજરાત ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રી દ્વારા મંગળવાર, તા, ૨૭ ઓગાષ ૨૦૨૪ના રોજ સાંજે ૦૫:૩૦ કલાકે, સેમિનાર હોલ-એ, સરસાણા, સુરત ખાતે 'Family Business – Understanding Challenges – From Founder to Sibling and Cousins' વિષય પર સેમિનાર યોજાયો હતો, જેમાં રાજકોટની સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટીના શ્રીમતી આર. ડી. ગાર્ડી ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ બિઝનેસ

મેનેજમેન્ટના પ્રોફેસર ડૉ. હિતેશ શુક્લએ કૌટુંબિક વ્યવસાયમાં આવતા પડકારો વિશે ઉદ્ઘોગ સાહસિકોને વિસ્તૃત માહિતી આપી હતી.

ચેમ્બર ઓફ કોમર્સના પ્રમુખ શ્રી વિજય મેવાવાલાએ સ્વાગત પ્રવચન કર્યું હતું. તેમણે જણાવ્યું હતું કે, એક અભ્યાસ અનુસાર, ફેમિલી બિઝનેસ ભારતના જીડીપીમાં લગભગ ૭૮ ટકા અને રોજગારમાં લગભગ ૭૫ ટકા યોગદાન આપે છે. સુરતના પારિવારિક વ્યવસાયો શહેરના અર્થતંત્રમાં મહત્વનું યોગદાન આપે છે. ખાસ કરીને ટેક્ષાઇલ અને ડાયમંડ બિઝનેસમાં સુરતના વિવિધ કુટુંબો સામેલ છે. સુરતના કેટલાક પારિવારિક વ્યવસાયોએ વૈશ્વિક સ્તરે ઇનોવેશન કરી બિઝનેસનું એકસપાન્શન કર્યું છે.

તેમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, કૌટુંબિક વ્યવસાયો ધણીવાર પેઢીઓના સંદર્ભમાં વિચારે છે, સાથે જ ધણીવાર મૂલ્યો, વિશ્વાસ અને સંબંધો પર ભાર મુકે છે. ઉત્તરાધિકાર આયોજનના પડકારોના આંકડા દર્શાવે છે કે માત્ર ૩૦ ટકા કૌટુંબિક વ્યવસાયો બીજી પેઢીમાં ટકી રહે છે અને માત્ર ૧૨ ટકા વ્યવસાયો ત્રીજી પેઢી સુધી ટકી રહે છે.

ડૉ. હિતેશ શુક્લએ કૌટુંબિક વ્યવસાયમાં દાદા, દીકરાના દીકરાને અથવા દીકરીને ગ્રાન્ડ વેલ્યુઝ આપે છે. હાલમાં કૌટુંબિક વ્યવસાયને જાળવી રાખવામાં મહિલાઓનું પ્રમાણ વધી રહ્યું છે. કૌટુંબિક વ્યવસાયને ટકાવી રાખવામાં પરિવારના પુરુષ સભ્યો કરતાં પુત્રવધુનો રોલ વધુ મહત્વનો હોય છે, તે બાબતને ધ્યાને રાખવી જોઈએ. બિઝનેસ સંભાળવાની સાથે જ ફેમિલી સાચવવી પણ એટલી જ મહત્વની હોય છે. કારણ કે, રિલેશનશિપનું રિએક્શન વ્યવસાય પર જોવા મળે છે. જેના કારણે બિઝનેસ નિષ્ઠળ થાય છે.

તેમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, કૌટુંબિક વ્યવસાયમાં મોટાભાગના નિર્ણયો મનથી લેવામાં આવે છે, પરંતુ તેમ ન કરતાં નિર્ણયો તાકિક રીતે લેવા જોઈએ. કૌટુંબિક વ્યવસાયમાં પ્રથમ પેઢી વ્યવસાયની સ્થાપના કરે છે, ત્યારે બીજા પેઢીને આગળ લઈ જવા માટે પોલિસી સ્ટ્રક્ચર હોવું જોઈએ. કૌટુંબિક વ્યવસાયમાં જ્યારે માલિકી બીજી પેઢીને આપવામાં આવે છે, ત્યારે વ્યવસાયમાં બધા સભ્યોનું યોગદાન સમાન હોવું જોઈએ. કૌટુંબિક વ્યવસાયમાં જે કૌશલ્ય ધરાવતા અને મહેનત કરતાં વ્યક્તિને પ્રાધાન્ય આપવું વધુ યોગ્ય છે.

કુટુંબમાં જે સભ્યો વ્યવસાયમાં સંકળાયેલા છે અને જેઓ નથી તેમની વચ્ચે સંકલન રાખવું મહત્વનું હોય છે. વ્યવસાયમાં સ્ટાફ કર્મચારીઓ તથા કૌટુંબિક સભ્યોનું યોગ્ય મેનેજમેન્ટ કરી શકે છે, તે જ વ્યવસાયમાં વધુ સફળ થઈ શકે છે. વિશ્વમાં સૌથી વધુ કૌટુંબિક વ્યવસાયની વેલ્યુ જાળવી રાખતો દેશ

જાપાન છે, જેમાં ૧૦૦ થી ૧૨૦ પેઢી જૂનો કૌટુંબિક વ્યવસાય જાળવી રાખતા પરિવાર જોવા મળે છે તેમ તેમણે જણાવ્યું હતું.

ચેમ્બર ઓફ કોર્મર્સના ઉપ પ્રમુખ શ્રી નિભિલ મદ્રાસી, ગૃહ ચેરમેનશ્રીઓ અને કૌટુંબિક વ્યવસાયમાં સંકળાયેલા ઉદ્ઘોગકારો ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. ચેમ્બરના માનદ મંત્રી શ્રી નિરવ માંડલેવાલાએ કાર્યક્રમની રૂપરેખા આપી હતી. જ્યારે ગૃહ ચેરમેન શ્રી શૈલેષ દેસાઈએ કાર્યક્રમનું સંચાલન કર્યું હતું. કાર્યક્રમમાં ઉપસ્થિતોના પ્રશ્નોના સંતોષકારક જવાબ પ્રોફેસર ડૉ. હિતેશ શુક્લએ આપ્યા હતા. ચેમ્બરની યુથ વિંગ કમિટીના કો-ચેરમેન ડૉ. વિજય રાદડીયાએ વક્તાનો પરિચય આપ્યો હતો. માનદ ખજાનચી શ્રી મૃણાલ શુક્લએ ઉપસ્થિત સર્વેનો આભાર માની કાર્યક્રમનું સમાપન કર્યું હતું.